

**Vijf Dorpen in 't Groen
Jaarverslag 2023**

Vereniging Vijf Dorpen in 't Groen

Opgericht 1 maart 1973, Koninklijk goedgekeurd op 19 september 1973. Ingeschreven bij de Kamer van Koophandel te Arnhem, registratienummer 40119129. Ledenaantal (31 december 2023): 455.

Doelstelling

Het doel van de Vereniging is het in de gemeente Renkum behouden, respectievelijk bevorderen van een zo gunstig mogelijk woon- en leefmilieu; tevens het in de gemeente Renkum behouden van het voor de zuidelijke Veluwezoom zo specifieke natuurschoon, het dorpskarakter en alles wat daarmee in de ruimste zin verband houdt.

De gemeente Renkum bestaat uit de dorpen Doorwerth, Heelsum, Heveadorp, Oosterbeek, Renkum en Wolfheze.

Bestuur

Flip Witte	voorzitter
Mariska Hulsegé	vicevoorzitter
Max Smit	secretaris
Michiel Moerdijk	penningmeester
Hermine van den Berg	
Pieter de Leeuw	

Het bestuur werd in 2023 bijgestaan door externe deskundigen, waaronder Wim Barendregt (financiën), Jannie Maes (vormgeving jaarverslag), José Kok (website, notulen, PR), Frank van der Mijn (PR), Max Haan en Wiert Leistra (juridisch advies).

Contactgegevens

Vereniging Vijf Dorpen in 't Groen,	
Postbus 65, 6865 ZH Doorwerth	
E-mail	secretaris@vijfdorpen.nl
Website	www.vijfdorpen.nl
Bereikbaar	Facebook en X

Contributie

De jaarlijkse contributie wordt automatisch afgeschreven, tenzij u daar bezwaar tegen hebt gemaakt. Is dat laatste het geval, maakt u het bedrag dan over naar NL76 INGB 0002 8877 00, o.v.v. uw lidmaatschapsnummer en 2024. De Vereniging is door de belastingdienst aangemerkt als een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Contributies zijn daardoor aftrekbaar van de inkomstenbelasting. De contributie bedraagt € 15.

Klein grut	5
1 Juridische procedures	8
1.1 Bestemmingsplan buitengebied 2024	8
1.2 Cultuurhistorische akker van de Geelkerkenkamp (Oosterbeek)	10
1.3 Valkenburglaan 1 (Oosterbeek)	10
1.4 Nieuwbouw Mill Hill (Oosterbeek)	11
1.5 Zienswijze Groene Waarden (Doorwerth)	12
1.6 Smurfit Kappa Parenco (Renkum)	13
1.7 Privéwoning midden in het beschermde beekdal (Renkum)	14
1.8 Boskeuken Zeven Quadenoord (Renkum)	15
1.9 Plezier aan de Heelsumse beek (Renkum en Heelsum)	16
2 Inspraak en adviezen	18
2.1 Dorpsontwikkeling Wolfheze 2023	18
2.2 Het gletsjerparadijs (Renkum)	19
2.3 Kapbeleid versus Groen	19
2.4 Het Zweiersdal (Oosterbeek)	20
2.5 Ditjes en datjes	20
3 Bestuurszaken	22

Klein grut

“Wij zijn als regendruppels die, tegen het raam van een voortrazende trein geblazen, met kleine rukjes verder kruipen; niemand kan precies voorspellen welke weg ze zullen volgen, al komen ze op den duur wel allemaal aan de rand van het glas terecht, om te vervloeien en te verdwijnen.” (W.F. Hermans, 1991, De Laatste Roker)

Het klimaat warmt in razend tempo op, hevige neerslagbuien wisselen af met extreme droogte, de zeespiegel is in 2300 misschien met drie tot vijf meter gestegen, de warme golfstroom kan tot stilstand komen zodat Nederland in de winter verandert in een diepvrieskast. In het Midden-Oosten slaan religieuze groeperingen elkaar de hersens in en worden

mensen uitgehongerd, in Oekraïne wordt massaal bloed vergoten om een dictatoriaal regime de deur uit te werken. De democratische rechtstaat wordt bedreigd door opkomende totalitaire mogendheden en van binnen uit door de opkomst van populistische partijen die een allesverzendend vuur van haat aanblazen. Tegen deze achtergrond is datgene waar onze vereniging voor staat klein grut.

Als bewonersvereniging van het prachtige en welvarende Renkum maken wij ons namelijk druk om de teloorgang van ons landschap. Een beschermd weiland dat wordt ingericht als privétuin, een natuurgebied waarin een woning dreigt te verschijnen, een bloemrijke berm die door wanbeheer om zeep wordt geholpen, een waardevolle boom die verdwijnt. Typisch klein grut in het licht van het wereldgebeuren. Maar hoe schijnbaar onbeduidend, liefde voor elkaar en voor het leven in al zijn verscheidenheid, dat is waar het in essentie om draait. Misschien wel juist in woelige tijden. De liefde voor onze omgeving uitte we door ons huis aangenaam in te richten, de bloemen in onze tuin te koesteren, en wij als vereniging door het landschap van de gemeente te beschermen. Bij die bescherming komt ook de bescherming van de rechtstaat aan de orde. Want het kan toch niet zo zijn dat brutale mensen met veel geld en hun dure advocaten hier de ruimtelijke ordening bepalen en daarmee het gezag van de lokale overheid ondermijnen.

Dus vooruit, een nieuw jaarverslag met klein grut, met onze pogingen om de koers van de regendruppel te veranderen (Hermans had gelukkig ook soms nïet gelijk). In dit verslag weer aandacht voor oude zaken, zoals de Geelkerkenkamp en Parenco. Sommige dossiers blijven helaas nog jaren dooretteren. Maar ook enkele nieuwe zaken in dit verslag, zoals het Ontwerpbestemmingsplan Buitengebied 2024. We hebben door naarstig speurwerk ontdekt dat in dit plan zaken worden witgewassen en ontwikkelingen zijn uitgestippeld die ons landschap en de biodiversiteit schaden. Jammer dat deze wijzigingen er op een zo heimelijke manier zijn ingeslopen.

Niettemin is de verstandhouding met het college van burgemeester en wethouders nog steeds uitstekend. We waarderen de persoonlijke contacten die we af en toe hebben met de wethouders Joa Maouche en Daniëlle van Bentem en met burgemeester Agnes Schaap. Wel moet ons van het hart dat sommige afspraken met de gemeente tergend traag worden nagekomen. Maar we oordelen niet, want we kunnen alleen maar raden naar de oorzaken van die traagheid. Personeelsgebrek misschien?

Het pittoreske Heveadorp is inderdaad het zesde dorp in de gemeente. Maar om nu meteen onze naam aan te passen...

Agnes Schaap sprak ons op 22 mei 2023 toe tijdens de vijfde jaarvergadering van onze vereniging. Ze las ons de les, zoals we haar hadden verzocht, maar deed dat op humoristische wijze die getuigt van respect en waardering. In navolging van velen, vooral uit Heveadorp, riep ze op de naam van onze vereniging te wijzigen in Zes Dorpen in 't Groen. Omdat niet lang daarna de gemeente te kennen gaf te willen fuseren met Wageningen, twijfelen we nu of we aan die oproep gehoor moeten geven. Voor je het weet kunnen we opnieuw beginnen met het aanpassen van onze statuten, de inschrijving bij de Kamer van Koophandel, de domeinnaam van onze website, ons postadres en onze bankgegevens. We denken erover na. Misschien moeten we maar Dorpen in 't Groen gaan heten (Wageningen, *no offence*, vinden wij een dorp).

1.1 Bestemmingsplan buitengebied 2024

Op 27 december 2023 heeft de gemeente het ontwerpbestemmingsplan 'Buitengebied en drie centrale dorpen 2024' (BP2024) voor commentaar ter inzage gelegd. Jammer genoeg dus net op het moment dat vrijwel heel Nederland op vakantie was, zodat al meteen een deel werd afgesnoept van de reactietermijn van zes weken. Maar wij zijn in ieder geval verheugd dat na meer dan 15 jaar eindelijk het bestemmingsplan Buitengebied 2008 (BP2008) wordt vervangen en ook samengevoegd met andere plannen. Minder zijn we te spreken over het plan zelf en de wijze waarop dit is gepresenteerd. Door technische hindernissen bleek het namelijk vrijwel onmogelijk het nieuwe plan goed te bestuderen en te vergelijken met het oude bestemmingsplan van 2008. Dat heeft niet alleen te maken met een slecht functionerende nieuwe website die gelanceerd is met de inwerkingtreding van de Omgevingswet (IT-specialisten hadden hiervoor al gewaarschuwd). Het komt ook doordat de kaart van het oude plan over vijf pagina's zit weggestopt in een pdf-document. Dat maakt het bijzonder lastig het nieuwe plan met het oude plan te vergelijken.

Het belangrijkste bezwaar is echter dat de gemeente niet expliciet heeft aangegeven wat er is veranderd ten opzichte van het vorige bestemmingsplan. Zo biedt het plan de mogelijkheid twee restaurants te beginnen in het Renkums beekdal. Deze veranderingen zijn in strijd met het natuurbeleid

van de nationale en provinciale overheid en zullen bij de rechter geen stand houden, verwacht de vereniging. Dat beleid is opgenomen in de Omgevingsverordening van de provincie Gelderland. Aan de Duitsekampweg in Wolfheze, pal tegen Natura 2000, is een omnisport-publiekstrekker bedacht waar men bijvoorbeeld kan lasergamen en paintballen, maar ook tal van andere zaken zijn toegestaan zoals een dierenasiel. De vereniging vreest parkeeroverlast en verstoring van de nabijgelegen natuur, waaronder een wildwissel.

Deze en andere veranderingen stroken niet met de suggestie van de gemeente dat het om een zogenaamd conserverend bestemmingsplan gaat, waarin weinig zal veranderen. Daardoor dreigen er op een heimelijke manier allerlei zaken te worden witgewassen, waarbij natuur en landschap het nakijken hebben. Zie ook § 1.4 en § 1.9 van dit jaarverslag. We hebben een 15 pagina's tellende zienswijze ingediend, te vinden op onze website, waarin we de gemeenteraad oproepen dit bestemmingsplan niet in behandeling te nemen.

Eerst dient het plan toegankelijk te worden gemaakt voor inwoners, met name door duidelijk aan te geven waar de bestemming is gewijzigd ten opzichte van het vorige plan. Dat lijkt ons toch wel essentieel wanneer je als transparantie nastrevende gemeente democratische besluitvorming mogelijk wil maken. Daarnaast dient het plan in overeenstemming te worden gebracht met de Omgevingsverordening.

1.2 Cultuurhistorische akker van de Geelkerkenkamp (Oosterbeek)

Al sinds 2017 schrijven wij over de akkers aan de Geelkerkenkamp in Oosterbeek. Juridische acties zijn stilgelegd omdat we met de gemeente en de eigenaar een bemiddelingstraject zijn ingegaan. Dat traject gaat tergend langzaam: we zijn er al anderhalf jaar mee bezig en nog steeds is er geen witte rook. Ondertussen kan iedereen die weet van de beloften die de eigenaar heeft gedaan aan omwonenden en de gemeenteraad, met eigen ogen zien dat die beloften weinig waard zijn. Zo is er aan de randen van de akker olifantsgras ingezaaid, een exoot die een monocultuur wordt van vier meter hoog. Slecht voor de biodiversiteit en een belemmering van het uitzicht.

1.3 Valkenburglaan 1 (Oosterbeek)

Over het terrein op de Valkenburglaan 1 schrijven we al sinds 2019. Een verhaal van weggijken, gedogen en tot slotte witwassen via een op de eigenaar toegesneden bestemmingsplan waar de gemeenteraad schoorvoetend mee instemt (maar dit keer echt voor de laatste keer hoor!). Helaas heeft ons beroep tegen dit bestemmingsplan geen stand gehouden: de Raad van State wees het op 19 juli 2023 af.

Dan hadden we nog een rechtszaak gewonnen tegen de hoge overkapping voor paardentrailers, bot geplaatst achter een gemeentelijk monument. In een hoger beroep op 1 maart 2023 verloren we echter deze zaak, zodat ook deze landschapsvervuiling blijft staan. De reden van het verlies is juridisch vrij technisch, maar het komt erop neer dat de overkapping valt onder de Rijksregeling Vergunningsvrij Bouwen, juist omdat hij achter het gemeentelijk monument staat. We denken niet dat deze toepassing van de regeling de bedoeling van de wetgever was, maar dan had hij de regeling maar beter moeten formuleren.

1.4 Nieuwbouw Mill Hill (Oosterbeek)

Aan de bosrand, met uitzicht over de glooiende akkers richting het dorp Oosterbeek, brachten missepaters in Mill Hill hun laatste jaren door. Openheid, ononderbrokenheid en – 's nachts – duisternis zijn kenmerkende kwaliteiten. Een paar jaar geleden is het complex verkocht aan een projectontwikkelaar, die het zal vervangen door nieuwbouw met een zorgbestemming.

Voor de uitvoering van de bouwwerkzaamheden werd zonder vergunning dwars door het veld een bouwweg aangelegd. Zogenaamd tijdelijk, eerst zonder vergunning, daarna tijdelijk gelegaliseerd. Na verloop van die vergunde periode bleef de bouwweg gewoon liggen en stond deze inmiddels als

< *Olifantsgras in plaats van de beloofde bloemrijke akker en vrij uitzicht. Toegang is verboden!*

Nieuwbouw op het terrein van Mill Hill.

permanente ontsluitingsweg ingetekend op ontwerp schetsen van de ontwikkelaar. De 'tijdelijke' bouwweg was dus een opmaat voor permanente infrastructuur. Met het indienen van een handhavingsverzoek heeft Vijf Dorpen druk op de zaak gezet. En met succes: de bouwweg is inmiddels verwijderd. De ontwikkelaar overlegt nu met de omwonenden én met Vijf Dorpen over een acceptabele ontsluitingsweg. Ook zou de nieuwbouw zich aanvankelijk uitstrekken tot een gedeelte van het perceel dat tot het beschermde Gelders Natuur Netwerk (GNN) behoort. Dat was de provincie niet opgevallen. Mede doordat Vijf Dorpen bij de provincie een zienswijze had ingediend over de bescherming van bedreigde diersoorten is het ontwerp inmiddels aangepast.

Echter, in het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied (§ 1.1) bleek dat ten behoeve van dit plan voorstellen werden gedaan die de ontwikkelaar ruimere mogelijkheden biedt. Uiteraard hebben we hier in onze zienswijze op gereageerd.

1.5 Zienswijze Groene Waarden (Doorwerth)

Eind 2021 dienden wij bij de Omgevingsdienst Regio Nijmegen een zienswijze in tegen de voorgenomen industriële uitbreidingen (van opslagcapaciteit en bewerkingscapaciteit) op de Doorwerthse of Groene Waarden. Dit heeft met name betrekking op de verwerking van houtsnippers ten behoeve van Parenco. Een bezwaarschrift begin 2023 tegen het uitblijven van een reactie leidde alleen tot de mededeling dat er nog geen definitief

besluit is genomen. Eind 2023 hadden we na twee jaar nog steeds niets vernomen! Een door ons bijgewoonde voorlichtingsbijeenkomst bij de firma doet ons vrezen dat de mooie uiterwaarden helemaal geïndustrialiseerd gaan worden. Zo zijn er plannen om het fabrieksterrein uit te breiden en een haven aan te leggen. Dit zou allemaal kunnen omdat de voormalige steenfabriek die daar stond, onder de bestemming 'industrie' viel. Bewoners in de omgeving en Vijf Dorpen maken zich hierover grote zorgen.

Groene Waarden wil de (uiter)waarden ontgroenen door industriële uitbreiding en een haven.

1.6 Smurfit Kappa Parenco (Renkum)

In 2023 hebben we veel tijd en energie moeten steken in Smurfit Kappa Parenco. Het zou fijn zijn geweest om hier te kunnen spreken over fantastische behaalde resultaten of flinke voortgang in dit dossier. De harde realiteit is dat alle processen rondom deze fabriek zich kenmerken door stroperigheid. Halverwege 2023 leverde SKP een eerste versie van een Milieu Effect Rapportage (MER) ten behoeve van een aanvraag revisievergunning. Die bleek vol gebreken te zitten: berekeningen waren onnavolgbaar, de rapportage stond vol aantoonbare onjuistheden, er leek te zijn gewinkeld in gegevens die het bedrijf toevallig goed uitkomen, etc. Ook de commissie m.e.r. was vernietigend over de MER. Toch leverde SKP op 31 december 2023 een herschreven MER in waarin nauwelijks verbeteringen stonden ten opzichte van de eerste versie, samen met de aanvraag voor een revisievergunning. Ook op deze aangepaste versie gaven we onze zienswijze, waarbij we, omdat er zo weinig was veranderd, eerder ingebrachte kritiek weer konden opvoeren.

Terwijl het bovengenoemde traject van de aanvraag van een revisievergunning liep, vroeg SKP doodleuk een vergunning aan voor het vervangen van verbrandingsketels en gingen zij in beroep tegen de, door het bevoegde gezag, ambtshalve opgelegde aanpassing van een aantal uitstootnormen omdat zij die te streng vond. Vijf Dorpen tekende ook beroep aan, omdat wij de nieuwe normen juist niet streng genoeg vonden. De rechtbank besliste helaas in het voordeel van SKP, hetgeen niet echt een verrassing was, want de omgevingsdienst had de nieuwe normen bijzonder slecht onderbouwd. Wij zullen de omgevingsdienst

aansporen hier lering uit te trekken, zodat in de revisievergunning tenminste wél goed-onderbouwde normen terechtkomen.

We dienden een zienswijze in op het vaststellen van een hogere geluidsnorm ten behoeve van de nieuw te bouwen wijk Hoveniershof, omdat de mensen in de nu al bestaande bebouwing rondom dit project veel overlast ervaren van geluid van SKP. Uiteindelijk hebben we tegen het bestemmingsplan Don Boscoweg, waar we eerder een zienswijze over indienden, na vaststelling door de gemeenteraad, geen bezwaar aangetekend, want mensen moeten ook wonen. Voor de Hoveniershof ligt dat anders – daarvoor is het bestemmingsplan nog niet in de gemeenteraad geweest. Met onze zienswijzen hebben we onze boodschap afgegeven: bewoners van Renkum hebben recht op schone lucht en een prettige woonomgeving.

We bleven verder betrokken bij publiciteit rondom deze fabriek. Dat deden we door o.a. mee te werken aan een groot interview in Trouw, activiteiten op sociale media en korte reacties aan journalisten. We spraken in bij Provinciale Staten en namen deel aan een rondetafelgesprek met Statenleden over geuroverlast ten behoeve van nieuw vast te stellen regels. Ten slotte werkten we mee aan wetenschappelijk onderzoek van de universiteit Groningen over burgerbetrokkenheid in relatie tot grote fabrieken. Wanneer het rapport is gepubliceerd zullen we er aandacht aan besteden in de Nieuwsbrief en op onze website.

1.7 Privéwoning midden in het beschermde beekdal (Renkum)

Met de Geelkerkenkamp (§ 1.2) en de Valkenburglaan (§ 1.3) is Hartensweg 7 in Renkum een van de RO-hoofdpijndossiers, achtergelaten door een vorig college. Het bestemmingsplan voor een privéwoning midden in het dal van de Renkumse beek werd in 2021 door de gemeenteraad weggestemd, maar de Raad van State oordeelde in 2022 in een beroep dat door de initiatiefnemer was aangespannen, dat de gemeenteraad haar besluit onvoldoende had gemotiveerd. Dezelfde ambtenaar die eerst het bestemmingsplan namens het college had moeten verdedigen, moest nu namens de gemeenteraad bij de rechter hetzelfde plan afvallen. Kwestie van een gebrek aan voldoende gekwalificeerd personeel, wat we de gemeente niet kwalijk kunnen nemen, laat staan de betreffende ambtenaar; we kunnen alleen maar diep ontzag hebben voor zoveel flexibiliteit en plichtsbesef.

Hoe dan ook: de verdediging van de gemeenteraad faalde, waarop de Raad van State in 2023 hem opnieuw in de gelegenheid stelde met een deugdelijke motivering te komen. Bij het opstellen daarvan door een voormalig raadslid van GroenLinks hebben we volop geholpen door deskundigen te mobiliseren, tekstvoorstellen te becommentariëren en vooral door

Boskeuken Zeven midden in Natura 2000-gebied.

de juiste (juridische) argumenten aan te dragen. Alle lof gaat uit naar dit gewezen raadslid, dat met veel inzet een zeer degelijke en uitgebreide motivering opstelde en dat voldoende stemmen in de raad wist te werven voor opnieuw een afwijzing van het bestemmingsplan. We hopen dat de Raad van State de motivering dit keer wel goed genoeg vindt.

1.8 Boskeuken Zeven Quadenoord (Renkum)

Eind 2022 dienden we een bezwaarschrift in tegen een alcoholvergunning die was verleend aan Boskeuken Zeven op landgoed Quadenoord. Wij verwachtten toen dat de commissie voor de bezwaarschriften ons gelijk zou geven omdat de keuken niet voldoet aan de voorschriften die de Alcoholwet aan een vergunning stelt. De commissie heeft echter besloten de toets aan de Alcoholwet niet uit te voeren (jammer, de commissie had ook anders kunnen doen) en Vijf Dorpen niet ontvankelijk verklaard omdat de vergunningverlening een zogenaamde 'gebonden beschikking' betreft. April 2023 stuurden we daarom maar een handhavingsverzoek tegen de exploitatie van het restaurant in Natura 2000. Dat werd afgewezen omdat de gemeente inmiddels zelf de eigenaar gesommeerd had het restaurant te verwijderen, een bevel waartegen de exploitant (Quadi Rum BV, gevestigd nabij het concertgebouw in Amsterdam) in beroep ging. We konden nu weer verder gaan door de rechter te vragen de exploitatie stil te laten leggen, maar nu we zagen dat de gemeente er al goed mee bezig was en in de wetenschap dat het kampeerseizoen ten einde zou lopen, hebben we deze zaak laten schieten. Maar we blijven waakzaam: dat restaurant dreigt via het Bestemmingsplan Buitengebied 2024 (§ 1.1) alsnog onze natuur in te sluipen.

Avondvertier bij de Beekdalhoeve.

1.9 Plezier aan de Heelsumse beek (Renkum en Heelsum)

Begin 2023 kwam ons ter ore dat de eigenaar van de witte (voormalige) directeurswoning bij Schut Papier aan de Utrechtseweg een aanvraag had ingediend voor een bestemmingsplanwijziging. In een brief van de eigenaar aan omwonenden werd duidelijk wat de voornemens waren voor dit pand: een horecalocatie dat als startpunt zou moeten dienen voor wandelingen in het Heelsums beekdal. In de brief werd notabene de Beekdalhoeve (voormalig Everwijnsgoed) als voorbeeld aangehaald. Daar waar het Renkums beekdal reeds gebukt gaat onder de enorme recreatiedruk, is het Heelsums beekdal vaak een rustig alternatief voor mens en natuur. Ook vanuit de recreatiezonering van de provincie die recent in werking is getreden, zou het opmerkelijk zijn om de recreatieopties in het Heelsums beekdal uit te breiden. Verderop in het beekdal zijn immers net enkele paden afgesloten om verstoring van kwetsbare natuur te beperken. Vijf Dorpen in 't Groen maakte, net als enkele bewoners, per brief haar zorgen kenbaar aan het college, waarop de bestemmingswijziging werd afgekeurd. Een mooie overwinning, hoewel we ook beseffen dat het voor de eigenaar van het pand waarschijnlijk een uitdaging zal zijn om een passende bestemming te vinden voor deze locatie.

Een vergelijkbare ontwikkeling lijkt zich nu voor te gaan doen bij Rehoboth, het zalencentrum tegenover het pittoreske kerkje op de heuvel in Heelsum. Dat centrum heeft in het bestemmingsplan een maatschappelijke bestemming, met functieaanduiding 'Religie'. Het zaaltje dient onder andere voor het ontvangen van mensen na een trouwerij of begrafenis in het kerkje. Het zaaltje en de bedrijfswoning zijn onlangs overgegaan in andere handen en de nieuwe eigenaar lijkt niet zozeer de maatschappelijke functie als wel zijn eigen winstmaximalisatie na te streven. De bedrijfswoning wil hij

In het Heelsums beekdal zijn maatregelen genomen om de kwetsbare natuur te beschermen.

ombouwen tot een acht kamers tellend logement met 19 slaapplekken. Buurtbewoners vrezen voor overlast in de vorm van parkeerproblemen en nachtelijk lawaai en riepen de hulp van Vijf Dorpen in. Het bestemmingsplan laat de ombouw tot logement niet toe en ook volgens de gemeentelijke regeling voor bed & breakfast is deze invulling niet toegestaan, want daarin is het aantal gasten gemaximaliseerd op vijf. De gemeente denkt echter creatief met de nieuwe eigenaar mee en maakt gebruik van een geitenpaadje, te weten van punt 9 van artikel 4 van de BOR (hallo, bent u daar nog?), dat een lijst met zogenaamde kruimelgevallen bevat. Dat hotel, zo vindt de gemeente, is een kruimelgeval en dus kan het daar komen. Aanwonenden hebben tegen dit besluit bezwaar aangetekend en als dat niet slaagt overwegen ze naar de rechter te stappen.

Erg consequent en transparant kunnen we dit beleid niet noemen (geen B&B met maximaal vijf gasten, wel een hotel met acht kamers en 19 gasten; geen restaurant in het Heelsums beekdal bij papierfabriek Schut, wel een hotel bij het oude kerkje). Maar het kan nog gekker: we kwamen er achter dat Rehoboth valt onder het nieuwe 'consoliderende' ontwerpbestemmingsplan Buitengebied 2024, dat in § 1.1 is besproken. Om vervolgens te constateren dat in dat nieuwe plan het hele terrein, dus inclusief het zaaltje, de functieaanduiding 'Bed & Breakfast' heeft gekregen en dat de functieaanduiding 'Religie' is komen te vervallen. We kunnen ons voorstellen dat de aanwonenden, die over deze voorgenomen wijzigingen niet zijn geïnformeerd, hierover een beetje verdrietig zijn. Om met journalist Stevo Akkerman te spreken: het klopt wel, maar het deugt niet.

2 Inspraak en adviezen

Het Renkums beekdal.

2.1 Dorpsontwikkeling Wolfheze 2023

Momenteel spelen er in Wolfheze enkele ingrijpende ontwikkelingen, die het karakter van het dorp zwaar beïnvloeden:

- Er zal op korte termijn een tunnel onder het spoor aangelegd worden, waarvoor vele oude bomen gekapt worden.
- Het verlaten industrieterrein van Willemsen Naaldhout zal met woningen bebouwd gaan worden.
- Het ziekenhuisterrein van Pro Persona wordt ontmanteld en in verkleinde vorm weer opgebouwd aan de westzijde. Op het vrijkomende deel zal voornamelijk woningbouw gaan plaatsvinden. Ook hier zijn er al vele bomen gesneuveld.
- In zijn totaliteit komen er ca 500 woningen bij in het dorp evenals nieuwe infrastructuur.

Het bestuur en een betrokken lid hebben de uitdagende taak om al deze ontwikkelingen te monitoren en zoveel mogelijk in de goede richting bij te sturen.

Bomen moeten wijken voor bouwplannen op het Pro Persona-terrein.

De Wolfhezerweg zal via een tunnel het spoor passeren.

2.2 Het gletsjerparadijs (Renkum)

Vijf Dorpen participeert actief in het gebiedsproces Het Gletsjerparadijs voor het stroomgebied van de Renkumse en Heelsumse beken, vooral door de inbreng van hydrologische kennis. De bedoeling is dat er een breed gedragen plan komt voor een integrale oplossing van problemen op het gebied van verdroging, recreatie, biodiversiteit en economisch draagvlak. Bureau Wing heeft een mooi rapport gemaakt dat wij van commentaar voorzagen en dat binnenkort zal worden gepresenteerd aan onder andere de provincie en de gemeenten Renkum, Wageningen en Ede. Wij spreken grote waardering uit voor de vasthoudendheid van de trekker van dit gebiedsproces, Stichting het Renkums Beekdal.

2.3 Kapbeleid versus Groen

In de afgelopen jaren is het groenbeleid en met name het kapbeleid van de gemeente ruimschoots aan bod gekomen in de verschillende jaarverslagen. In 2015 heeft Vijf Dorpen al bij de gemeente aangegeven dat het verruimen van de kapverordening alleen maar kan leiden tot een significante afname van het aantal bomen in de gemeente en met name in tuinen.

De gemeenteraad besloot in 2016 echter anders. Het College heeft, in 2022, na diverse signalen een onderzoek laten doen naar het aantal bomen binnen de gemeentegrenzen. Uit dit onderzoek bleek dat er een afname van de kroonprojecties was van 15%. Dit komt neer op een afname van 2,5% per jaar! In met name Wolfheze en Renkum was de afname groot. Het huidige

college wil deze trend een halt toe roepen en komt in 2024 met een nieuwe kapverordening (nu Omgevingsvergunning) waarin het in 2016 ingezette beleid wordt teruggedraaid. Het woord is nu aan de gemeenteraad! Wij hebben geconstateerd dat de gemeente op grote schaal bomen hoog laat opsnoeien midden in het broedseizoen, althans: in wat de gemiddelde inwoner zou kwalificeren als broedseizoen. De kroon van een bij vogelaars bekende taxus waarin vele jaren meer dan 25 ransuilen een roestplaats vonden, werd in april 2023 tijdens een gemeentelijke snoeiactie ongeveer gehalveerd. In de daarop volgende winter werd de boom door nog maar vier ransuilen gebruikt. Onze kritiek op het snoeibeleid hebben we duidelijk kenbaar gemaakt en we vertrouwen erop dat de gemeente daar wat mee gaat doen.

2.4 Het Zweiersdal (Oosterbeek)

Vereniging en gemeente willen dat het zicht op het Zweiersdal in Oosterbeek wordt verbeterd. We zijn hier al enige jaren over in gesprek met verantwoordelijk wethouder Joa Maouche. Het dal groeit steeds meer dicht met bomen en struiken en als dat zo doorgaat zit iedereen straks zonder uitzicht in zijn eigen bostuin en valt er ook voor wandelaars weinig meer te genieten. Gemeente en het IVN zijn nu begonnen het zicht vanaf de Dam naar heemtuin de Zomp open te maken. De gemeente liet daarvoor enkele bomen omzagen en vrijwilligers van het IVN haalden wat struiken weg. In opdracht van het IVN legde Lex Roeleveld, bekend heggenvlechter, een soortenrijke heg aan. Het resultaat mag er zijn: weer zicht op het mooie landschap. Bovendien goed voor de biodiversiteit.

De gemeente gaat nu kijken of het zicht vanaf de Dam nog verder kan worden verbeterd. Bovendien zal de gemeente, conform de afspraken die wij twee jaar geleden met de wethouder hebben gemaakt, pogingen doen om in overleg met aanwonenden ook elders het uitzicht te verbeteren. We blijven deze zaak nauwgezet maar niet wanhopig volgen.

2.5 Ditjes en datjes

En verder bemoeiden we ons met tal van kleinere zaken, bijvoorbeeld met de aanleg van een lelijke betonmuur langs een historisch pad in Oosterbeek, de Hazenakker. In goed overleg met ons heeft de gemeente die muur nu afgedekt met graszoden.

Het Zweiersdal groeit dicht.

De heggenvlechter aan het werk bij de Zomp.

Een betonnen keermuur langs de Hazenakker, later bedekt met graszoden.

3 Bestuurszaken

In 2022 vertoonde het ledenaantal een krimp van 466 naar 455 personen, vooral als gevolg van de opschoning van het ledenbestand. De financiën waren in 2023 weer gezond, mede door een aantal gulle gevers. Ook voor het komende jaar voorzien wij een sluitende begroting.

Ons aspirant-bestuurslid José Kok zorgde ervoor dat de website werd overgezet op een nieuwe server. Daarnaast verzorgde ze samen met ons actieve lid Frank van der Mijl twee digitale nieuwsbrieven die aan alle leden met een ons bekend emailadres werden verstuurd.

In 2023 voerden we weer regelmatig constructief overleg met de wethouders Joa Maouche en Daniëlle van Bentem over zaken als Mill Hill, het groenbeleid, en Parenco. Als bestuur hebben we veel kennis in huis en kunnen we daarnaast de hulp inroepen van specialisten op het gebied van stank, stikstof, geluidsoverlast, verdroging, energie en milieurecht. Met die kennis kunnen we de gemeente helpen de dorpen leefbaarder te maken.

De druk bezochte vijftigste jaarvergadering, waarin het bestuur verantwoording aflegde over haar activiteiten in 2022, vond plaats op 31 mei 2023 in de Cultuurwerkplaats te Oosterbeek.

Burgemeester Agnes Schaap sprak de verenging voor aanvang op kritische wijze toe, zoals we van te voren van haar gevraagd hadden, en deed daarbij het uitdrukkelijke verzoek de naam van onze verenging te veranderen in Zes Dorpen in 't Groen. Haar persoonlijke bijdrage vol kwinkslagen was hartelijk en werd door iedereen zeer gewaardeerd.

Pieter de Leeuw, zeer deskundig ecooloog, trad toe tot het bestuur.

Na de pauze in de jaarvergadering hield Michiel Wallis de Vries een wervend verhaal met mooie dia's over de ecologie en bescherming van dagvlinders.

